

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: HÖY HÓRA
1 KORONA 20 FILLER, NEGYEDÉVRE 4 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELIÓS SZERKESZTŐ: DR. NEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49

Harcok a Dnjester mentén

Koweltől délkeletre visszavertük az olaszok előretörését — Tüzerharc Rigánál és a wolhyniai fronton

Vezérkarunk jelentése

Budapest, július 12. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Romániában és a Kárpátokban nem volt jelentős esemény.

A Dnjestertől délre az oroszok egészen Iomnica-állásunk elé jutottak. Kalusznál a folyó nyugati partján harcokra került a sor.

A Stochod mentén, a rowno—koweli vasutvonaltól északra visszavertünk egy orosz előretörést.

OLASZ HARCTÉR.

Olasz repülők Idría ellen intézett támadásának megtorlásául egy osztrák-magyar repülőraj tegnap sikeresen dobott bombákat Cividale vasuti állomásra és kiterjedt barakláboraira.

A kis Colbriconon tegnap reggel rohamosztagnak benyomultak az ellenséges állásba leterítették az őrséget, felrobbantottak nagymennyiségű olasz lőszert és foglyokkal tértek vissza.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Változatlan.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, július 12. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Tengerészgyalogságunk július 10-iki támadása szép és nagy sikerrel járt. Az ellenség nem volt képes ellentámadásra. Tegnap Flandriában a tüzéségek harci tevékenysége mindenekelőtt Yperntől délkeletre, az Artois-arcvonalon, Lensnél és Boulecourtnál fokozódott. Több felderítő vállalkozást sikeresen hajtottunk végre. Monchynál egy hansa-czred rohamcsapatai lángszórók hatásos közreműködése mellett angol árkok egész sorát rohammal elfoglalták. Ezekből nagyobb számú foglyot szállítottunk be.

A német trónörökös hadcsoportja: A Champagne nyugati részén és a Maas balpartján a nap folyamán heves tüzerharcok fejlődtek ki. Néhány felderítő ütközetünk kedvezően végződött.

Albrecht württembergi herceg hadcsoportja: Nincs újság.

KELETI HARCTÉR.

Lipótbajor herceg vezértábor-nagy arcvonala: Rigánál, Smorgonnál és Baranovicinél a tüztevékenység ismét igen élénk volt, Lucknál és a keletgaliciai harctéren időről-időre jelentékeny erejűvé fokozódott.

A Szcara mentén orosz portyázó csapatokat, a Stochod mentén Koweltől délkeletre ellenséges részleges támadásokat visszavertünk.

A Dnjester és a Kárpátok között az oroszok vegyes osztagokkal a Lomnicza-állás ellen előretámadták. Kalusznál előcsapatok elérték a folyó nyugati partját.

Macedon arcvonala: Nincs újság.

LUDENDORFF,
első főszállás-mester.

A vezérkar esti jelentése

Sajtóhadiszállás, július 12. (Esti jelentés.) A Dnjestertől közvetlenül délre helyi harcok voltak. A helyzet változatlan.

A német esti jelentés

Berlin, július 12. A Wolff-ügynökség jelenti:

Nyugaton élénk tüzelési tevékenység a Champagneban. Keleten a Dnjestertől délre helyi harcok.

A németek győzelme Nieuporinál

London, július 12. Hivatalosan jelentik: Huszonnégy órás heves tüzerügyi tüzelés után az ellenség tegnap este elszánt támadást indított nieuporti frontunk állásai ellen. Az ellenség központosított ágyutüze-

lése a Duna-szakaszon a part közelében levő megerősített állásokat a föld színével egyenlővé tette. Magát a szakaszt az Yserhidak elpusztítása által elvágta. Az ellenség behatolt állásainkba 1400 yardnyi fronton 600 yardnyi mélységben és átjutott az Yser jobbpartjára a tengerpart közelében. Lombartzydenél az ellenséget, miután egy ideig megszállotta legelső állásainkat, árkaiba üztük vissza.

Kínaiak és anamiták a nyugati fronton

Bern, július 12. A „Times“ írja: Arról értesülünk, hogy a kínai munkás-csapatok már megérkeztek a nyugati frontra és megkezdtek a munkát az angol front mögött. — Legutóbb a hongkongi kulik érkeztek; hatalmas csapatot alkottak és uniformist viseltek. A „Times“ ugyanaznap azt jelenti a francia frontról, hogy az anamitacsoportok legutóbb mentek át a tüzkeresztségen. Az „United Press“ tudósítja, akire a Times hivatkozik, így ír róluk: „Mikor ezeket az önkénteseket Franciaországba hozták, senki sem gondolt arra, hogy mint harcospapátokat használhatják majd őket. Az a körülmény azonban, hogy állandóan a front közelében tartózkodtak, kiváltotta belőlük a harci vágyat.“ Legközelebb talán a kínai kulikat is mint harcospapátokat fogják alkalmazni, természetesen a saját kívánságukra.

A buvárhajók munkája

Berlin, július 12. A Wolff-ügynökség jelenti:

Az Anglia körüli elzárt területen ismét nagyobb számú gőzöst és vitorlást sülyesztettünk el. Egy 6153 tonnás angol gőzöst, egy 940 tonnás olasz gőzöst és egy ismeretlen nagy angol gőzöst kíséretből löttünk ki.

A TENGHERÉSZETI VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A görög mozgósítás

Genf, július 12. Athéni jelentések szerint Venizelos kénytelen a görög hadsereg mozgósítását elhalasztani, mert egyre több görög tiszt mond le.

Franciaország ragaszkodik Elzász-Lotharingia birtokához

Amsterdam, július 12. A Reuter-ügynökség jelenti Párisból: A szenátus külügyi bizottságának ülésén Ribot kijelentette, hogy Franciaországnak elvitatlan joga van Elzász-Lotharingiához. A népszavazáshoz nem járulhatnak hozzá.

A zimmerwaldisták konferenciája

Stockholm, július 12. A zimmerwaldisták békekonferenciáját augusztus hó 3-ra hívták egybe Stockholmba.

...a tiz szög...
...A vasár...
...pró hirdetés...
...további szó...

...ezüstöt...
...bármí...
...loglevé...
...cédulák...
...argyakat a...
...bb árban...
...eghívásra...
...elmezyek...
...hály, Szé...
...19. szám.

...tanoncok...
...etnek...
...Kronovitz...
...ndájában...
...c-utca 49.

...fizetési fel...
...Téglás...
...4 négyzet...
...Kossuth-ker...
...teljes ter...
...körülkeri...
...Varga-ker...
...sor 7. szám...
...körülkeritett...
...ta levő 50...
...u deszkaho...

...bőszörményi...
...zapolgári ut...
...magyar hold...
...fekete föld...
...ületekkel el...
...állomástól...
...re kőut...
...ládó vagy el...
...torpályi ha...
...állomástól 1...
...Debrecen...
...ra 500 hold...
...szántóföld 5...
...holdig par...

...Debreczeni...
...jában, Kos...
...17. sz.

...AK!
...szeneve...
...fejűfások...
...pen, (még...
...ne hatású...
...H-féle tab...
...izikéséges...
...Károly...
...a. 33./3.

...tmény.

...aszékének...
...folytán, a...
...nné Rickl

...jkvi 1787...
...zám alatti...
...negyven-

...kvi 8458...
...Ujostásu...
...ingatla...
...atezer ko...
...árvaszéki...
...Debreczen...
...et 4. szám...
...án délelőtt...
...u Jablon...
...delt önkén...
...ak. Miről...
...zon figyel-

...verési fel...
...ségében a...
...rról máso-

...ár 20%-a...
...snek meg-

...pen fognak...
...lól el nem

...a. hó 13-án...
...ÁRÓLY...
...ülnek.

URANIA

...Julius 13-14-15.

Amerikai film

Ezer dollárért

Véletlenségből

gonosztevő

Belgrád másféle

magyar-osztrák

közigazgatás után

Előadások kezdete

6 órakor folytatódás

Előleges jelentés

APOLLO

A pokolgép

Szerelemi mámor

T E D D Y

Az entente konferenciája

Genf, július 12. Az entente-konferencia július vége előtt ül össze, amelyekben az Egyesült-Államok is résztvesznek.

A semlegesek védekeznek Anglia pressziója ellen

Hága, július 12. A skandináv államok és Németalföld együttes állásfoglalása várható az amerikai kiviteli tilalom dolgában. A semlegesek azt tervezik, hogy amennyiben az amerikai kormány intézkedései kihívó jellegűt öltenek, az Angliával kötött élelmiszer-szállítási megállapodásokat felbontják.

A kínai forradalom

A köztársasági csapatok körülzárták Pekinget

Amsterdam, július 12. A *Handelsblad* jelenti Londonból:

Republikánus csapatok Pekinget körülzárva tartják, de nem szándékoznak a városba bevonulni. Idegen államok követői megkísérelték, hogy a császárnak Pekingben tartózkodó híveit vérontás nélkül megadásra bírják. *Csang-Szun* hajlandó magát megadni, ha életét és vagyonát biztosítják. A monarchista pénzügyi és hadügyminiszter menekülni próbált Pekingből, de Fengtaiban letartóztatták őket.

Az új minisztériumokat megszavazták

— A képviselőház ülése —

A képviselőház ma elfogadta a minisztériumot. A tárgyalás során Tisza István gróf és Esterházy Mór gróf miniszterelnök is felszóltak.

Az ülést délután 4 órakor nyitotta meg Szász Károly elnök.

(Az oláhialusi mandátum)

Napirend előtt Morvay Zsigmond a házszabályok 15. §-a alapján kifogást jelentett be Guttmann Henrik báró oláhialusi választása ellen.

A Haz kiadta a bejelentést az összeférhetlenségi bizottságnak.

(Az új minisztériumok)

Ezután áttértek a minisztériumok szaporításáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Okolicsányi László nem helyesli a minisztériumok szaporítását, különösen pedig azt, hogy nem jelöli meg a miniszterek ügykörét, ami a törvényekkel ellenkezik. A pártközi megegyezés értelmében azonban elfogadja a javaslatot.

Juriga Nándor bizalommal van a kormány iránt. Lesz még idő, amikor a kormányok a szlovák nép bizalmát keresni fogják. (Derültség.) Az új kormányt koalíciónak nevezik. Ő végigélte a koalíciót s úgy áll most itt, mint Dániel az oroszok barlangjában. Ő nem hajtott térdet a koalíció előtt, pedig de sokat sértegették a nemzetiségeket. A másik, a Tisza-kormány sem volt nekik jobb, de nem hallották az olyan szavakat, mint „disznó”, „marha”. (Oriási derültség.) Nem bízik vakon ebben a kormányban sem, mert ujra hallani kezdi e szavakat s látja ugyanazoknak az embereknek karmait.

(Tisza beszéde)

Tisza István gróf helyteleníti a tárca-nélküli miniszterek szaporítását. Az ügyek különválasztását lehetetlennek tartja, mindazonáltal a javaslatot megszavazza, mert nem akar a kormánynak útjába állani. A legutóbbi tüntetéseket teszi ezután szóvá. A népnek egyrészt el akarják hitetni, hogy ő milyen vérszomjas ember és milyen ellensége a nép-

nek. Lehet, hogy egy félvezetett ember tettelegességre ragadtatja magát vele szemben, de ez nem fogja őt kötelessége teljesítésében akadályozni. A legutóbbi tüntetésekért a belügyminiszter és az államtitkár a felelős és kár volt Bodát áldozatul odadobni. A választójog tekintetében kijelenti, hogy Károlyi Mihály gróf a munkapárt alakuló gyűlésén 1910-ben kétségbe vonta azok hazafiasságát, akik a választójog mellett voltak. Andrassy Gyula grófnak azt feleli, hogy ha kettőjük közt volt valaki, aki belekapott a másiknak alkotó kezébe, akkor az Andrassy volt. Kijelenti végül, hogy nem helyesli Esterházy gróf miniszterelnök ama kijelentését, hogy aki a kormánnyal ellenkező külpolitikát hirdet, az a saját felelősségére cselekszik, mert az ilyeneket a kormány egész hatalmával üldözni kell. Ezek az ellenségeink erősítik a külföldön a harcias pártot s el akarják hitetni a néppel, hogy ők Magyarország kiváltságos prófétái, kompromittálják a nemzetet és a béke ügyét. (Oriási taps és éljenzés a munkapárton).

Az elnök a vitát megszakítva, szünetet rendelt el, majd szünet után berekesztette a vitát.

(A miniszterek válasza)

Ugron Gábor belügyminiszter válaszul Tisza István grófnak s kijelenti, hogy Boda volt mindenben a felelős a történetekért.

Esterházy Mór gróf miniszterelnök reflektál a vitában elhangzottakra. Kijelenti, hogy a nemzetiségektől megkívánja a magyar állam feltétlen elismerését. Tisza aggodalmait a választójog kérdésében nem osztja.

(A javaslatot megszavazzák)

A képviselőház ezek után elfogadta a javaslatot, mire az ülés este 9 órakor véget ért.

A kancellár marad

A németországi válság megoldása

Vilmos császár tegnapi rendelete, a melyben megbizta a kancellárt, hogy az általános választójog alapján készítse el a porosz képviselőház választójogi reformját, minden jel szerint a németországi alkotmányválság megoldását jelentette. Bár a döntésről hivatalos jelentést még nem adtak ki, mindamellett megállapítható, hogy Bethmann-Hollweg kancellár és az államtitkárok helyükön maradnak és csak azok a porosz államminiszterek válnak ki a kabinetből, akik nem értenek egyet a kancellár választójogi programjával.

A németországi politikai eseményekről itt következnek távirati tudósításaink:

A porosz belügyminiszter javaslata

Berlin, július 12. A „Nationalzeitung” jelenti: Megerősítik, hogy Loebell porosz belügyminiszter a válság megoldásának azt a módját ajánlta a császárnak, hogy fogadja el a porosz államminisztérium összes tagjainak és a többi államtitkárnak a lemondását, továbbá: a birodalmi kancellár lépjen vissza és ujférfiutbizzon meg a parlamenti alapon álló minisztérium megalakításával. — Hire jár, hogy a császár nem idegenkedik Loebell javaslatának elfogadásától, azonban egyelőre még nem hozott végleges döntést.

Helfferrich és Zimmermann távozása

Berlin, július 12. Helfferrich és Zimmermann államtitkároknak a kabinetből való kilépését bizonyosra veszik. Lehetséges, hogy a szociálisták is meghívást kapnak a kormányba. — Ez esetben Scheidemannra fog a választás esni.

Berlin, július 12. A válság megoldása körül az izgalom tetőpontra hágott. A válság időtartama még bizonytalan. A megoldás előtt még a szövetségtanácsot is össze fogják hívni.

A többségi pártok és a hadicélok

Berlin, július 12. A centrum-párt, a liberálisok, a haladó-párt és a szociálisták a tegnapi gyűlésen egységesen demonstráltak a konzervatívok ellen, amikor ezeknek azt az indítványát, hogy a nemzeti hiteljavaslatot azonnal tárgyalják le, elvetették.

Berlin, július 12. A „Nationalzeitung” jelenti: A többségi pártoknak a hadicélok kérdésében tervezett nyilatkozata már kész. A nyilatkozat hivatkozik a kancellárnak 1914. augusztusában kifejezett álláspontjára, hogy tudniillik Németország csak szabadsága, önállósága és területi épsége védelmére fogott fegyvert. — A birodalmi gyűlés többsége — mondja a nyilatkozat — a negyedik háborus év küszöbén kölcsönös megegyezésen alapuló békét és a népek közötti kibékülést óhajtja. Addig azonban, míg az ellenséges államok kormányai ilyen békét kötni nem akarnak, a német nép és képvisellete el van szánva folytatni a harcot mindaddig, míg Németországnak és szövetségeseinek jogait biztosítják. A nyilatkozatot, mielőtt végleges formába öntenék, még egyszer megvitatják egy bizottsági ülésen, alapvető változtatásokat azonban már semmi esetre sem fognak rajta eszközölni.

A kancellár és az államtitkárok hivatalban maradnak

Berlin, július 12. Parlamenti körökben beszéltek, hogy a trónörökös kihallgatáson fogadta a centrum-párt, a nemzeti szabadelvűiek pártja, a haladó-párt, a szociáldemokrata-párt és a konzervatív párt vezéreit. A kancellár válságról és a birodalmi hivatalokban történő változásokról politikai körökben már nem beszélnek. A kancellár és az államtitkárok hivatalban maradását elintéztnek tekinthető, de valószínű, hogy több porosz miniszter távozik.

Berlin, július 12. A „Lokalanzeiger” helyett, amelynek megjelenését további intézkedésig betiltották, a „Berliner Abendzeitung” jelenik meg, amely jelenti, hogy a porosz államminisztérium tegnap tanácskozása után több miniszter benyújtotta lemondását, minthogy nem csatlakozhattak a kancellár amaz álláspontjához, hogy Poroszország megkapja a birodalmi gyűlési választójogot. Az összes estilapok azon az állásponton vannak, hogy a kancellár marad.

A császári hatalom korlátozását tervezik

Berlin, július 12. A „Germania” azt írja, hogy a centumpárt összes tagjait táviratilag Berlinbe hívta.

A „Kreuzzeitung” szerint a koronatanácsoson már megtörtént a döntés. A trónörökös hazahívásából arra lehet következtetni, hogy a korona hatalmának némi korlátozását tervezik.

= A miniszterelnök a királynál. Budapesti tudósítónk táviratozza: Esterházy Mór gróf miniszterelnök ma éjjel Bécsbe utazott. Holnap kihallgatáson jelenik meg a királynál.

= Államtitkárok a Közélelmezési Hivatal élén. Budapesti tudósítónk táviratozza: A Közélelmezési Hivatal több osztályra bontják, amelyek mindegyikének élére egy államtitkárt neveznek ki.

Weszprémi főispán installációja előtt

A belkötő közgyűlés mindkét törvényhatóságnál július 25-én lesz — Az új főispán programja: sokat dolgozni

Debrecen város és Hajdúvármegye hivatalos köreit ma az új főispán beiktatásának előkészületei foglalkoztatják. A kinevezésre vonatkozó belügyminiszteri leirat ma érkezett meg Márk Endre udvari tanácsos polgármesterhez és Pákozdy Sándor alispánhoz.

Tudósítónk fölkereste ma Weszprémi Zoltán főispánt, aki az installációra vonatkozóan a következőket mondta:

— Beiktatásom ideje még nincsen megállapítva. A vármegyénél úgy tervezték, hogy 21-én tartják meg az installáló közgyűlést, azonban a város tanácsa és Márk Endre polgármester ur fölkértek, hogy jelenjek meg az újra fölépített Zboró-Debrecenfalva főlátásán, amely 20-án lesz. Tehát nem lehetek itthon 21-én. De azért sem tarthatjuk meg az installációt 21-ikén, mert mind a két törvényhatóságnál egy napon, egy délelőtt — 10 órakor a megyénél, s utána a városnál — lesz a beiktató közgyűlés. Minden valószínűség szerint 25-én vagy ezt követőleg lesz tehát a beiktatás.

— Én teljes egyszerűséggel akarom megtartani a beiktatást. A mai időkben és ama demokratikus szellem mellett, amikor a magyar miniszterek császárkabátban mennek a királyhoz az esküit letenni, nincs ideje a díszmagyaros installálásnak. A szokásos küldöttség-fogadások is elmaradnak, amelyeknek amúgy sem sok céljuk van. Egyébként is az az elvem: nem sokat beszélni, sokat dolgozni. Banket sem lesz, mert ezt a mai közéleti viszonyok nem engedik meg.

— Programot sem igen kell adnom. Nem vagyok új ember. Elvémet, személyemet, munkásságomat jól ismerik, hiszen itt élek állandóan Debrecen társadalmában. — Állásomat a két törvényhatóság és közönségük iránti szeretettel vettem át, a törvényhatóságok és a közönség javát, érdekeit akarom előmozdítani nagy ügybuzgósággal, teljes erőmből. Konkrét irányokat a működésemre nézve e pillanatban nem jelölhetek meg. De általánosságban annyit jelezhetek, hogy ennek a városnak érdekeit, amelynek ügyeit mindenkor szeretettel kísértem figyelemmel, szolgálni akarom odaadással. Általában a rendezetlen viszonyokat akarom rendezni, ahol javítani való van, ott javítani akarok. — Utána akarok nézni, mi miért van így, lehet-e segíteni a főnálló bajon. Itt van például a vízvezeték ügye, a közéleti kérdések. Szorgalmazni akarom a kutak kérdését; ha van mód a segítségre, ezt a módot meg kell találni. A közéleti terén amit segíteni tudunk a közönségen, segíteni kell. Különösen sürgetni fogom a vasúti közlekedési viszonyok megjavítását, mert a mai forgalmi viszonyok nem tartathatók fenn.

De természetesen — ismétlem — ma még részletekről, konkrét ügyekről nem szólhatok, mert hiszen a dolgok forrásait, a közben kiadott rendeleteket, intézkedéseket nem ismerem. Az a cél vezet, hogy amin lehet, javítsunk. — E tekintetben szívesen veszek minden tanácsot, fölvilágosítást, megbírálat ezeket s ha helyeseknek látom, föl fogom használni azokat.

Színház és művészet

Amerikai film az Urániában. „Ezer dollárért” című három felvonásos amerikai életkép van ma az Uránia műsorán, azonkívül a „Véletlenségből gonosztevő” című három felvonásos című pompás vígjáték.

Góthné Kertész Ella, Góth Sándor és Kardos Géza az Urániában. Igazán ünnepi előadás lesz ez a vendégjáték, mert városunk színe-java a legnagyobb érdeklődéssel várja s az Uránia jegypénztárát valóságosan ostromolja. — Jegyelővétel reggel 9 órától.

Nagy zenekarkisérlet az Urániában a kilencórás előadáson.

A pokolgép. Csupa érdekesség az Apollóban ma bemutatásra kerülő „Pokolgép” című bűnügyi dráma, melyben az agyafurt leleményesség és páratlan vakmerőség briliáns látványosságra ad alkalmat a közönségnek. Lesz is hatása ennek az izgalmas képnek. Kitiűnő lesz a Szerelmi mámor című vígjáték is, mely csupa móka és nevetség. Ma az előadások 6 órától folytatólagosak; az utolsó előadás 9 órakor kezdődik.

HIREK

— **Debreceni hősök kitiűntetése.** A felhatalmazott parancsnokság Bernáth Lajos 2. honvéd huszárezredbeli hadapród-jelöltnek, Csire Ferenc hadnagynak és Kökény Mihály népfőlkelőnek a 3. honvédgyalogezredben a 2. osztályu ezüst vitézségi érmet adományozta.

— **Az 50 koronás buza.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Az 50 koronás buzaárakhoz már a minisztertanács is hozzájárult. A kenyérliszt ára változatlan marad. Ha a malmok kivánságainak a kormány engedni fog, a kenyér valamivel megdrágul.

— **A közgyűlés előkészítése.** A jog- és pénzügyi bizottság holnap, e hó 13-án, pénteken délután 3 órakor a városháza kistanácstermében ülést tart, amelyen többek között a következő ügyeket tárgyalják: Gróf Esterházy Móric m. kir. miniszterelnök leirata a m. kir. kormány kinevezéséről. — A közművelődési könyvtár létesítése. — A városi színház bérletére vonatkozólag Heltai Jenővel kötendő szerződés bemutatása. — A szegényebb néposztály részére olcsó marhahusnak bekerülési költségen alul árusítása. — A köztisztasági és fuvarozási vállalat ügykörébe tartozó teendőknek magánvállalatba adása. — A vigalmi adóra és mozgófénykép-színházakra vonatkozó szabályrendelet-tervezet. — Az Arany Bika r. t. bejelentése 600,000 korona névértékű új részvény kibocsátása tárgyában. — A három milliós koronás konverziós és egy 134,300 koronás függőkölesön lejáratú határidejének meghosszabbítása.

— **Adler Frigyes dr. megkegyelmezése.** Bécsből táviratozzák: A kormány még nem tett kezdeményező lépéseket, hogy Adler Frigyes dr. a megkegyelmezésben részesüljön, mert ítélete még nem jogerős. — Adler megkegyelmezésének híret szimpatikusan fogadták, szemben a cseh hazaárulók megkegyelmezésével.

— **A debreceni közművelődési könyvtár.** A mai tanácsülésen Csűrös Ferenc dr. közművelődési tanácsnok bejelentette, hogy Mihalik József, a Múzeumok és Könyvtárak országos főfelügyelője és Gulyás Pál dr. egyetemi tanár lenn voltak Debrecenben s két napon át dolgoztak itt a Közművelődési Könyvtár létesítése érdekében. Megtekintették a helyiséget s azt igen kielégítőnek találták. Mihalik főfelügyelő kilátásba helyezte, hogy az állandó képtár képeinek lekiűldését megsürgeti és a könyvtár 21,000 koronás segélyén kívül évi 3000 korona állandó segélyt fog folyósítani a debreceni Közművelődési Könyvtár részére könyvek pótlása céljából. A kiküldötték tiszteletére adott vacsorán, ahol Márk Endre udvari tanácsos polgármester üdvözölte a tudós vendégeket, Mihalik főfelügyelő megköszönte a városnak a szíves fogadtatást és örömet fejezte ki a fölött, hogy a tanács, a polgármester és a közművelődési tanácsnok fölkarolták a Közművelődési Könyvtár nagyfontosságú eszméjét, amely iránt további jóindulatot kért.

— **Földi Emil dr. szabadlábbon.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Földi Emil dr. a negyedfélevesi börtönre ítelt tisztiorvosnak családja ma letétbe helyezte a törvényszék által megszabott 200,000 korona biztosítékot. A védő előterjesztésére a törvényszék ma délelőtt elrendelte Földi dr. szabadlábba helyezését, ami meg is történt. Földi dr. a családja a Szent János-kórház idegosztályára szállíttatta.

— **Harctéri adomány a hadiárvának.** A VIII. népfőlkelő zászlóalj 4. százada nevében, amely nagyrészt debreceni 3-as honvédek-ből áll, Páczs Lajos főhadnagy, századparancsnok 500 koronát küldött Debrecen város tanácsához, hogy abból egy debreceni hadiárvát segélyezzenek. Ez összeg a legénység 11 havi zsoldjából gyűlt össze.

— **Ki találta fel a gyufát?** Irinyi Arnold németországi gyáros levelet írt Debrecen város tanácsához s ebben közölte, hogy Németországban hírlapi polémia folyik afölött, hogy ki találta föl a gyufát. E polémia során Irinyi Jánostól el akarják vitatni a föltalálás érdemét s ezért adatokat kér Irinyire és a föltalálásra vonatkozóan. A tanács elrendelte, hogy Irinyi János naplóját és följegyzéseit, amelyek eredeti kéziratban vannak meg a városi muzeumban, a Debreceni Közlöny közölje le s a Közlöny példányait küldjék meg Irinyi Arnold gyárosnak. A rendelkezésre álló adatok szerint Irinyi János 1811-ben Nagylétán született, Debrecenben tanult, majd Bécsben elvégezte a politechnikumot, ami után visszatért Debrecenbe s itt telepedett le. — A kénes gyufát ő találta föl 1836ban s csakhamar eladta találmányát Rómer bécsi gyárosnak, aki e találmány révén milliomos lett.

— **Nyugdíjazások a városnál.** A város nyugdíjellenőrző bizottsága e hó 14-én, szombaton délután 12 órakor a városháza kistanács-termében ülést tart, amelynek tárgyai: Özevegyi nyugdíj iránti kérelemnek elbírálása.

— **Nem lesz több próbavágás.** A városi tanács ma tárgyalta a Köz-ellátási Hivatal jelentését, amely szerint a megtartott próbavágás 1111 korona deficitel végződött. A tanács azt javasolja, hogy a próbavágást ne folytassa a Hivatal.

— **Az élelmiszerek új árszabása.** Márk Endre udvari tanácsos polgármester az élelmiszerek árait újabbán a következőkben állapította meg:

Alma (apró) kilója 20 fillér, bab (száraz) ismételadónál kilója 82 fillér, bab (zöld) 1 kor., barack (kajszi) kilója 2 kor.

Rántani való csirke párja 8, sütni való 10, koppasztott kilója 6, élősúlyban 3.80 kor., tyúk vagy kakas élősúlyban 3.80, kappan élősúlyban 5, kacsa élősúlyban 8, kihizott 10, koppasztott 12, liba élősúlyban 9, kihizott 11, koppasztott sovány 13 korona kilóként. A koppasztott kóser libahusnál gabellajárulékn címen kilogrammonként 12 fillérral több fizetendő.

Borsó (száraz) ismételadónál kilója 2.02 kor., zöldborsó literje 1.20, burgonya fogsztóknak (új) mosott mázsája 40 kor., nem mosott 36 kor., kilója 70 fillér, csesznye kilója 1 kor., cukor (süveges) egész 12 kilós süvegben 1.52, 5 kilós süvegben 1.53, (koczká) egész kartonban 1.55, kimérve kisebb mennyiségben 1.58, porcukor 5 kilós dobozban 1.55, kimérve 1.58, kristály, kartonban 1.53, kimérve és pilé 1.58, földieper kilója 5 kor., ecet hidratja 60 fillér, gomolya (juh) teljes juhtejből kilója 7, kevert elsőrendű 6.10, másodrendű 5.30, tehéntejből 3.50 kor., gomba egy rakás 12 fillér, hagyma vörös, nagybani eladásnál kilója 75 fillér, kicsinyben (új, szár nélkül) 80 fillér, foghagyma 4 kor.

Hal: hízalt ponty egy kilogramon felül kilója 7, süllő és harcsa 8, csuka, apró halak 1.20-tól 1.80-ig, köleskása, kicsinyben fogsztóknak 1.22.

Préseletlen tepertő kilója 6.80, háj fogsztóknak 9.40, báranyus —, lóhus kilója 3, lóhushól kolbász, szalámi 4, marha I. rendű 8.60, II. rendű 8.40, borjú I. rendű 7.80, II. rendű 7.40, növendék marha 7.20, főtt sonka nagyban 13, kicsinyben 16, füstölt disznósajt 7.60, karaj 7.20, füstölve 10, oldal, csipő, tájtékos 6.60, bős bütyök 4.40, sertésfej 3.40, köröm 2.40, füstölve 7.60, csontosabb 6.60,

kivágott 7.20, csont nélküli karaj és szeletnek való sódar 8.20 kor. A hatóság ellenőrzése alatt álló mészárszékekben (Szent Anna-utca 12.): marhahús I. rendű kilója 8.40, II. rendű 8.20, borjúhús I. rendű 7.60, II. rendű 7.20 növendék marha 7.20 kor.

Robusta kávé kilója 10.05, mindennemű Santos és Jáva kávé 10.70, finom kék kávé 12.15, finom maragegyp kávé 13.25, közönséges pörkölt szemes kávé 13.25, finom 14.70, finom, 5 dekás csomagban 70 fillér.

Kenyérsütésért, kisütött sulyban kilónként 07 fillér, kenyér, buzalisztból, legfeljebb 25 százalék burgonya hozzáadásával készítve fogyasztóknak 52 fillér, rozsból, fogyasztóknak 54 fillér, 50 százalék tengerivel kevert kenyérlisztből 54 fillér, a vendéglőkben, kávéházakban és bármiféle más nyilvános étkező helyiségekben, ideértve a társaskörök étkező helyiségeit is, csak kenyérsütés ellenében adható kenyér, 8 deka sulyu darabokban darabonként 4 fillérért.

Körte (apró) kilója 1.20, kel-leveél egy csomag 4 fillér, fejeskáposzta kilója 1 korona, vereskáposzta 1 fej 1.20.

Kolbász frissen füstölt kilója 9.60, szilvákadt 12, egészen száraz, szalámi kolbász 15, párolt 11, friss 7.60 kor.

Liszt, 0-ás, fogyasztóknak 1.06, főző 68 fillér, sima őrlésű 64 fillér, kenyérliszt 48 fillér, rozsliszt 52 fillér, tengeri, nagyban, vízszonteladókna mázsánként 56 kor., fogyasztóknak kilónként 60 fillér.

Meggy kilója 1.20, málna kilója 1, paprika kilója 28.60, egy deka 30 fillér, petrezselyem kilója 1, répa 1, ribizli 1 kor.

Sajt félkövér kemény (tehéntejből vagy tehéntermékekből) 7.20, sovány 3.50, (elsőrendű juhtej és tehéntejből, illetve juh- és tehéntejkeverékből) 9 kor., másodrendű 8.40, kevert sajtfeleség 4.60 kor., szalámi egész rud kilója 19.50, szeletelve 20.50, só nagyban, raktárban, kőso legalább 50 kilón felül mázsája 26.50, darált asztali só mázsája 29 kor., kőso, fogyasztóknak kilója 32 fillér, darált asztali só 34 fillér.

Szalonna, zsirnak való, fogyasztóknak 9.20, stráf 8.80, füstölt 9.20, új, sózott 9.60, ó, sózott 9.60, csemegeszalonnák: paprikás, abált, füstölt, kolozsvári 11, aszalt szilva 3.30, szénfuvarozás, sorompón belül mázsánként 1 kor., torma I. rendű kilója 1.20, II. rendű 1 kor., tojás, egész, friss darabja 30 fillér, tök, nagyság szerint 1 koronától 1.60-ig, turó (téhén), friss kilója 3, (juh) lptói elsőrendű 9, másodrendű 8.40, sovány 4.60, tej, termelő és tejkereskedő közötti viszonylatban literje 66 fillér, termelő és fogyasztó közti viszonylatban 68 fillér, tejkereskedő és fogyasztó közötti viszonylatban 70 fillér, vaj (dán) kisinybeni eladásnál, ismételfadónál kilója 14 kor., elsőrendű 11 kor., másodrendű, írósvaj, főzővaj, fűszert vaj, stb. 7.50, velő (marha vagy borjú) darabja 1.20, zsir, olvasztott, sertés, fogyasztóknak kilója 10.80 korona.

— Ruhavásznak, grenadinok és nyári ruha selimék nagy választékban találhatóak **Frank Sándor** nődivat cégnél, Piac-utca 42. Telefon 12-56.

— Egy német bankár öngyilkossága Newyorkban. A „Neue Zürcher Zeitung” jelentí Newyorkból: A német származású Timmerscheit Adám Richárd, aki a háború kitöréséig a hongkongi német-ázsiai banknak volt az igazgatója és a háború kitörése után Amerikába hurcolkodott, tegnap borotvával átmetsette a nyakát, majd tizedik emeleten levő newyorki lakásából az utcára ugrott és azonnal szörnyethalt. — Timmerscheitot az amerikai hatóságok azzal gyanúsították, hogy az amerikai német kémszervezet vezetője s ezért olyan kellemetlenségnek volt kitéve, amelyeket, úgy látszik, nem bírt tovább elviselni.

— Grenadin blousok nagy választékban kaphatók **Frank Sándor** nődivat cégnél. — Piac-utca 42. Telefon 12-56.

— A Royal-étteremben a menü-rendszer életbelépett. Három fogásból álló ebéd 5 korona, két fogásból álló vacsora 4 korona. — Korlátlan sörkimérés.

SZERETETADOMANYOKAT KÉR
a Hadsegélyző Hivatal átvételéül különítménye,
Budapest, VI., Váci-utca 38.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szölg egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szölg egy korona husz fillér. Minden további szó tízenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Nyírbátorban
Kossuth Lajos-utca 32., modern ebédlő, különféle butor és edény, elköltözés miatt eladó.

Ház
főutcán, villamos megállónál, nagy telek, nagy kerttel, több lakosztályal, vízvezetékekkel és csatornázással, előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál.

Háztulajdonosok

szíves figyelmébe ajánlom, hogy eszerép és palatetőzetek javítását, valamint évi jókarban tartását a legjutányosabb áron vállalom.

TÓTH IMRE

cserép és palatetőmester
Főterfa-utca 18.

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családjánya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyíriné.

Gépsziját

Gépolajat

Gépszirt

Műszaki cikkeket

vásároljon

László Béla műszaki üzletében
Debrecen, Hunyadi-u. 13.
Telefon 859.

Viszketeg, izadás, napégés, bőrhámlás, rüh és sömör, bőrbaj, fekély, daganat és sebek ellen gyors és hatékony szer a **BORÓRA-KENŐCS** nem piszkít és teljesen szagtalan.
Kis tégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 9 K. Hozzávaló borókaaszappan 4 korona.
Készíti: **Gerő Sándor** gyógyszerész Nagykirós 128. Debreczenben kapható: **Dr. Batáry István** és **dr. Szolényi Árpád** gyógyszerésztárakban.

Jöjjön hozzánk

ha ellenőrző pénztárát el akarja adni. A visszavételnél szívesen vagyunk előzőkenyek. Ajánlatok a bevásárlási osztályhoz Kassenfabrik, Wien, VII., Siebensterngasse 31.

VISZKETEGSÉGET
ráht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír** Kis tégely K 1.60, nagy tégely K 3.—, családi adag K 9.—, utasítással rendelhető: **Dr. Flesch E.** „Korona” gyógyszerárúháznál, Győr.

Régóta várva-várt

háborus irodalmi ujdonság

megjelenéséről van szerencsénk értesíteni mélyentisztelt közönségiinket.

A mindenfelől megnyilatkozó óhajtsáknak engedve, van szerencsénk jelenteni, hogy kiadásunkban a következő háborus irodalmi ujdonság jelent meg:

„HADIFOGLYOK ŐRANGYALA“

Háborus imakönyv

hadifoglyok itthonlévő családtagjai számára.

FÜGGELÉKÜL: Érintkezés a hadifoglyokkal. Hogyan lehet a különböző országokba hadifoglyoknak levelet, pénzt, könyvet és csomagot küldeni?

A nagy hézagot pótló, kiváló gyakorlati értékkel készített, csinos kiállítású könyvecske szerzője: **Uray Sándor** debreceni lelkész, kinek háborus iratai országszerte, itthon és a különböző frontokon közismertek.

‘ALIGHA VAN MA CSALÁD széles e házában, amelyik örömmel ne várná ezt a könyvecskét, mely vígasztalást nyújt a szomorkodóknak, a fogságban snylódókért aggódóknak. — Tájékozásul közöljük a „Hadifoglyok őrangyala” vázlatos tartalmát:

Szülők imája hadifogly fiokért. — Hitvestárs imája hadifogly férjéért. — Gyermekek imája hadifogly atyjáért. — Menyasszony imája hadifogly vőlegényéért. — Testvér imája hadifogly testvéreért. — Nagyszülő imája hadifogly unokájáért. — Ima beteg hadifoglyéért. — Ima eltiint hadifoglyéért. — Ima meghalt hadifoglyéért. — Mikor a hadifogly sokáig nem ad életjelt magáról. — Ima a hadifogly visszatérésekor.

A Függelékben: Mindennemű utasítás a hadifoglyokkal való levelezés, pénz-, könyv- és csomagküldés felől; tudakozódás módja a hadifoglyok felől, pontos címekkel. — Végül a fedélen Emléklap, melyen feljegyezhető és megörökíthető hadifoglyaik címe, fogságba jutásuk helye és várva-várt boldog szabadulásuk dátuma.

Bátorkodunk ajánlani, hogy rendeléseiket lehetőleg azonnal méltóztassanak hozzánk be- küldeni. Ez esetben reméljük, hogy a tapasztalt nagy keresletnek is meg fogunk felelni.

Ha majd drága foglyaik visszatérnek, ez a könyvecske lesz az ő legkedvesebb emlékek, amelyből annyi imádság szállt az égbe az ő megmaradásukért és szabadulásukért.

Ára: darabonként 40 fillér.

10 darab egyszerre vételnél darabja	36 fill.
25 „ „ „ „	32 „
50 „ „ „ „	30 „

Csakis a pénz előre beiktatása esetén viteldj- mentesen. — Utánvét nagyon drága.

Portó darabonként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdája és könyvkiadónivatala
Debrecen, Ferenc József-ut 49.